

1850

STANFORD UNIVERSITY

1850

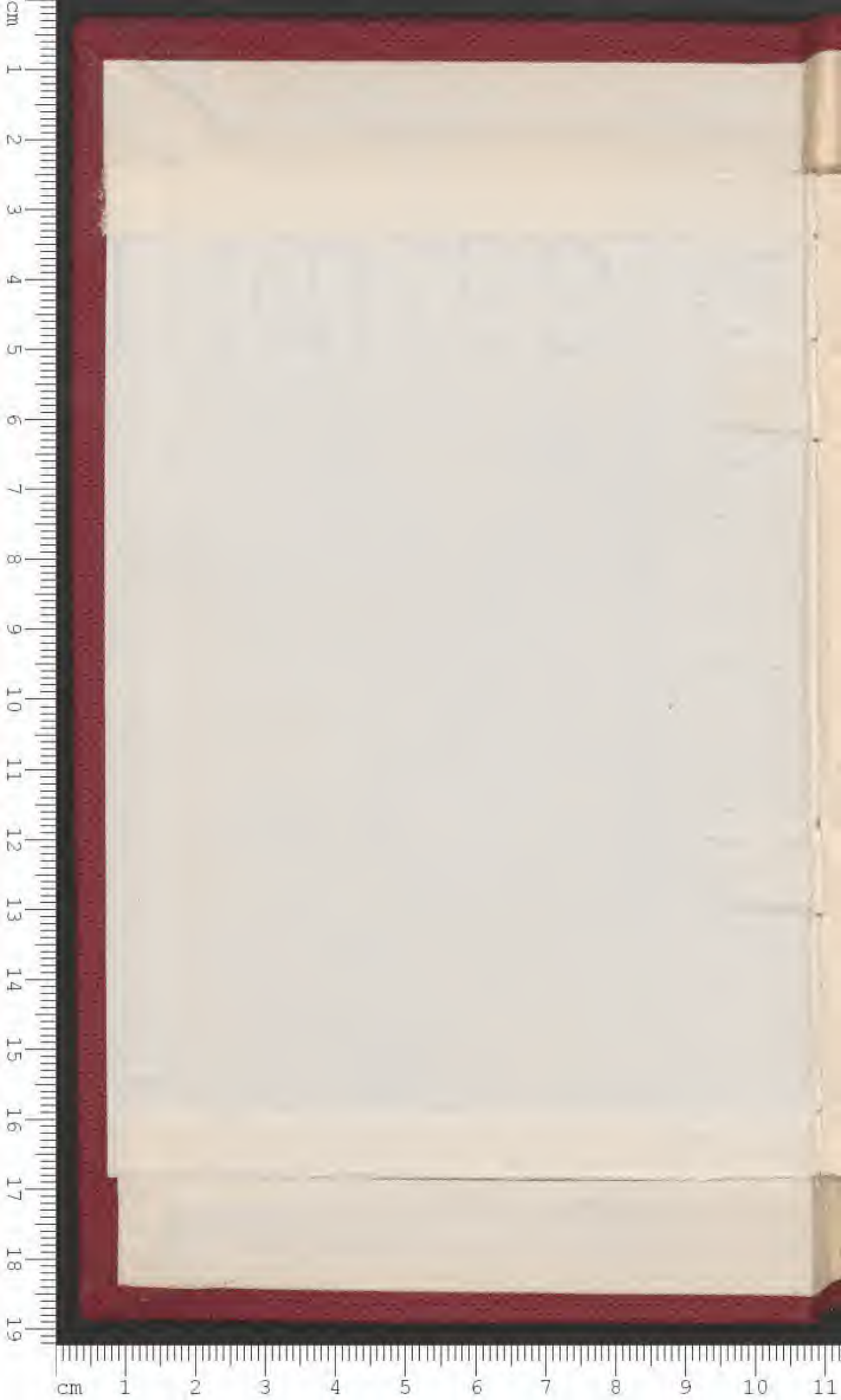

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

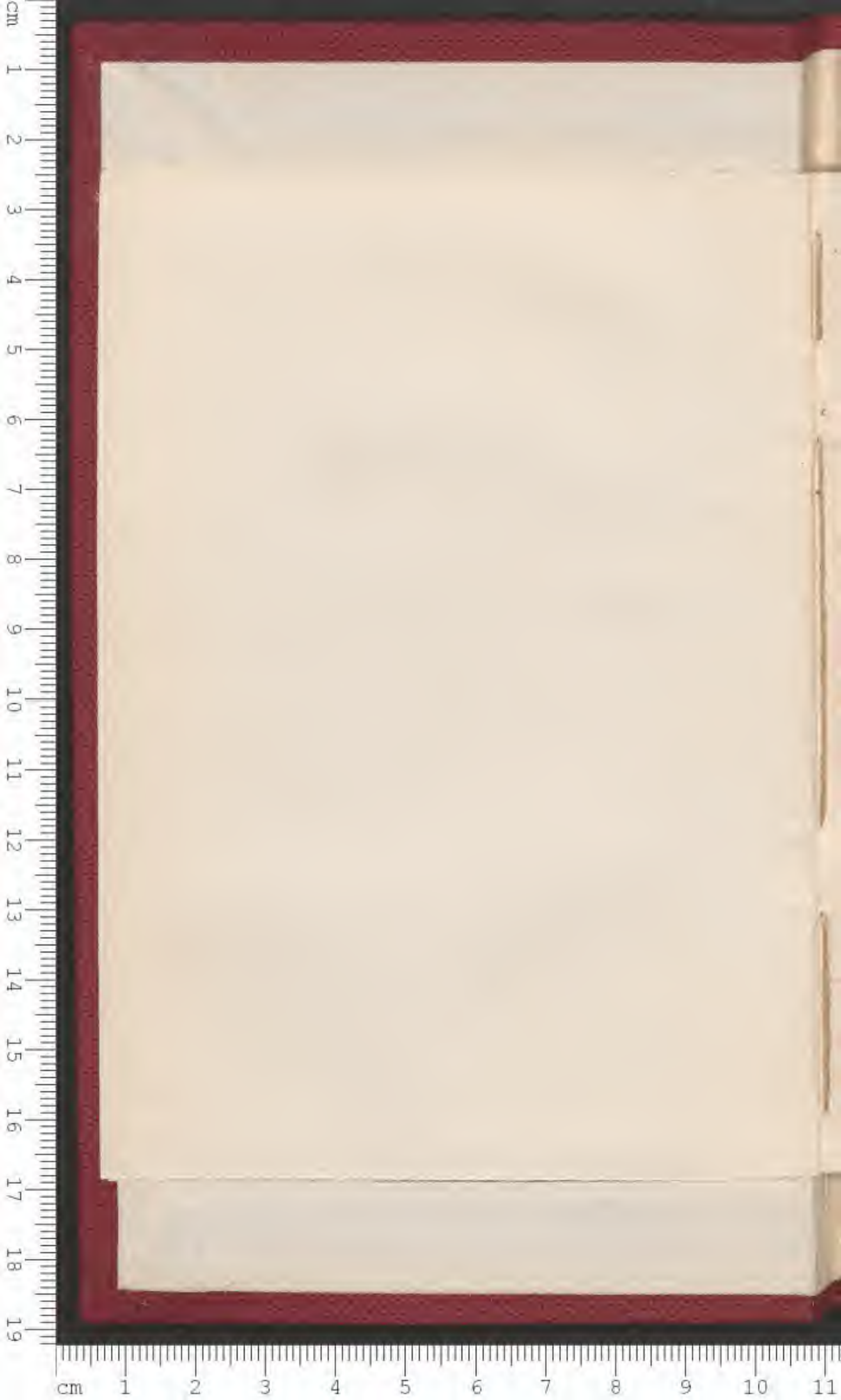
ERVE

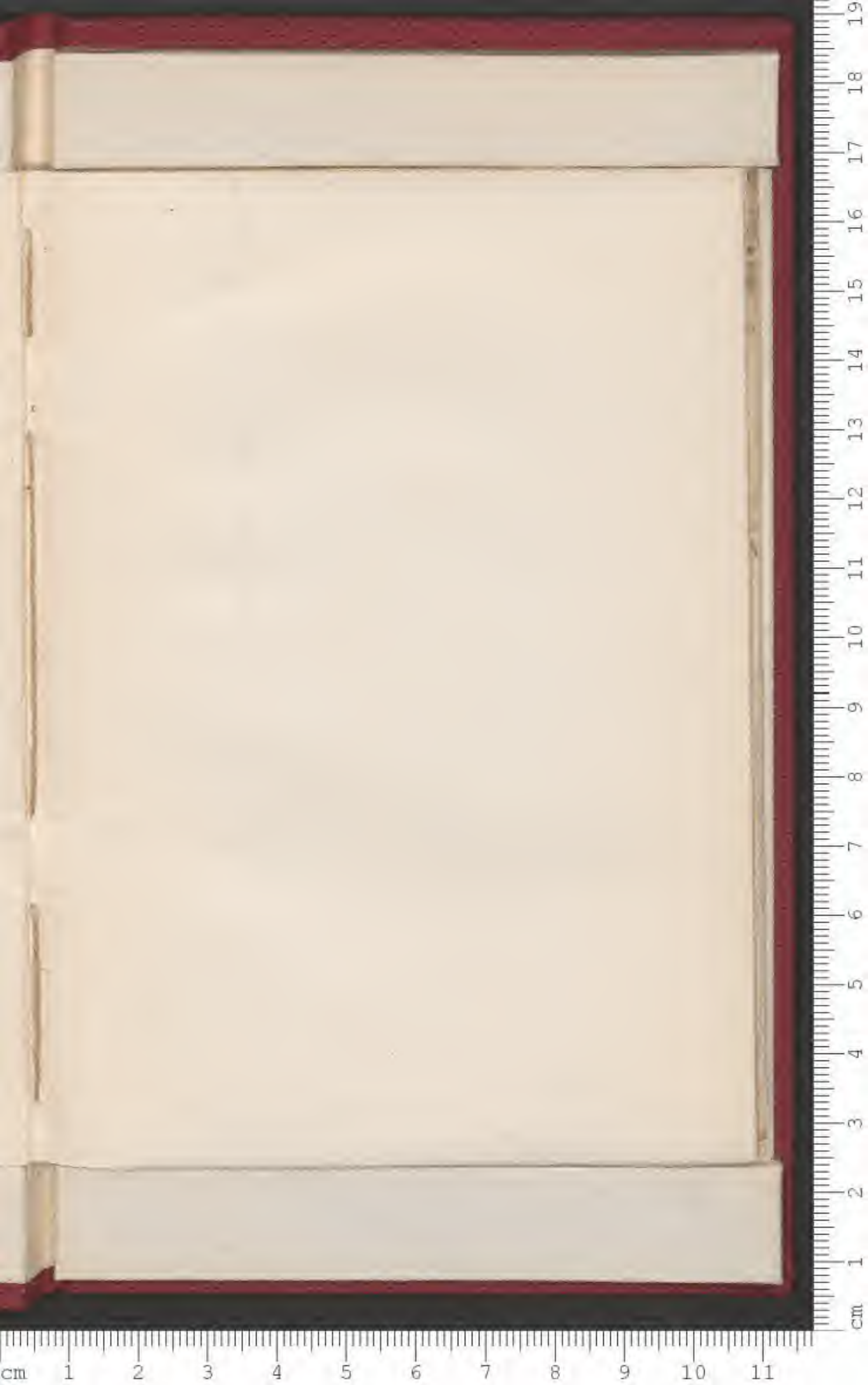
EX
12

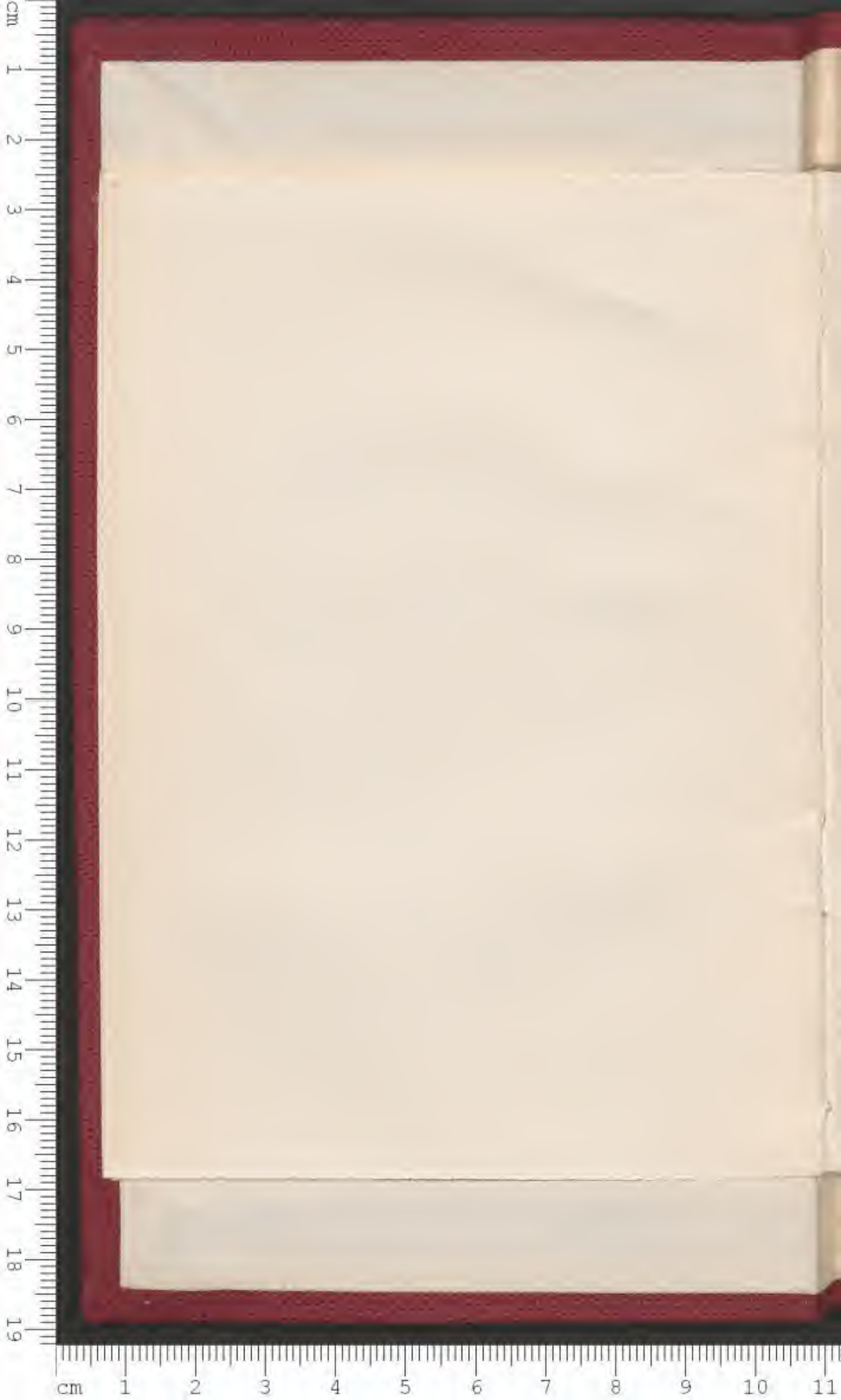
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

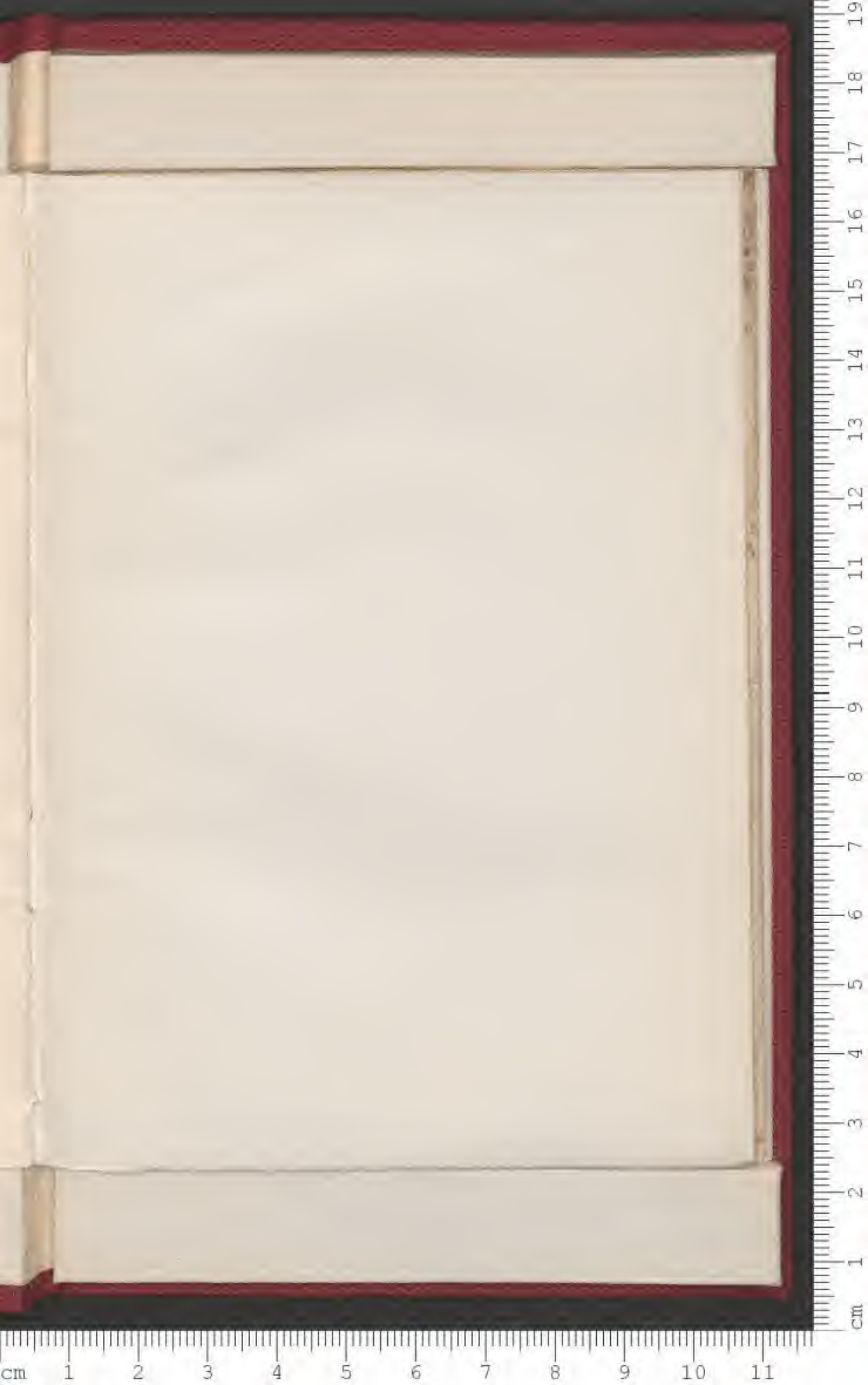

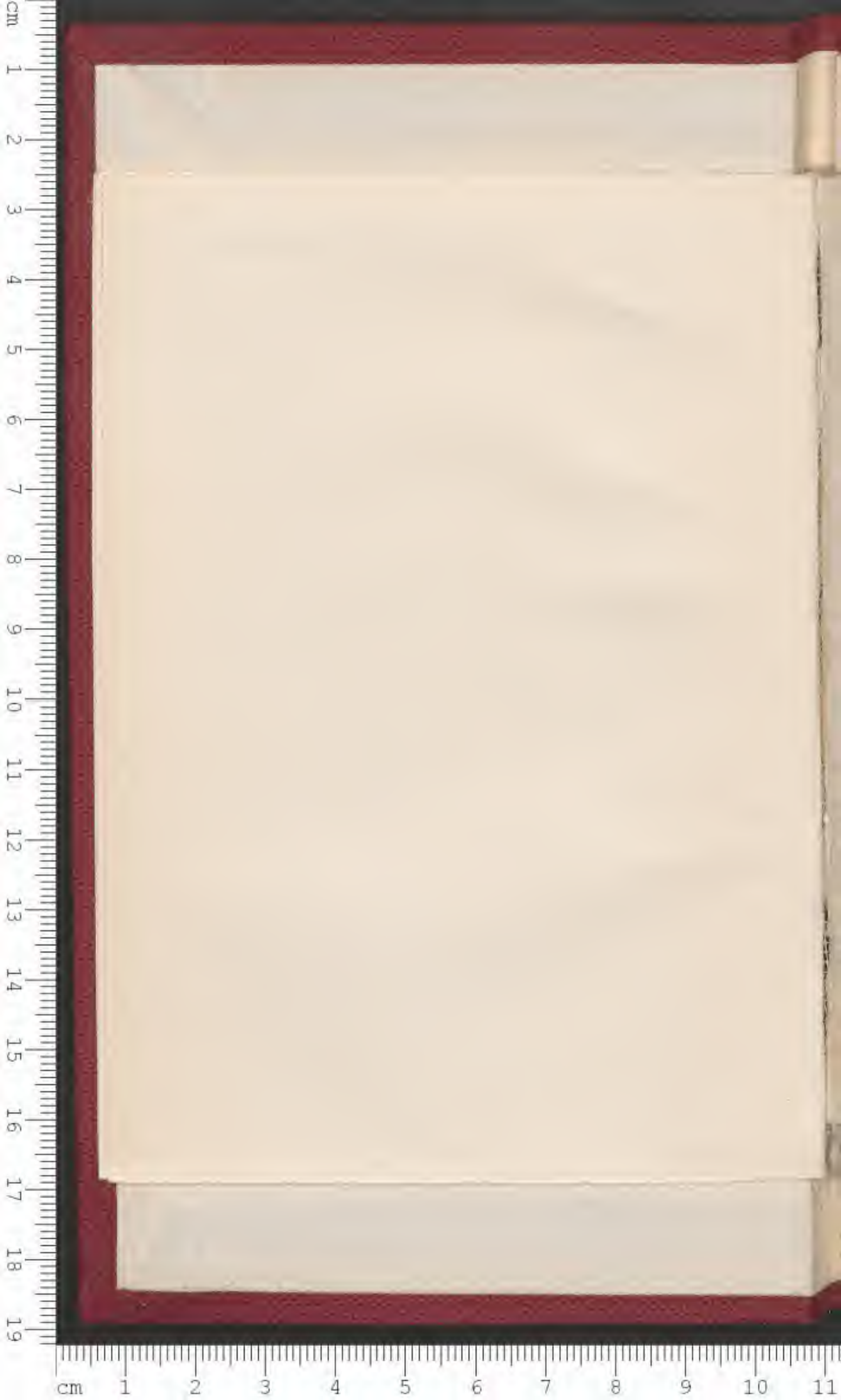

CE XV 3° Sup. 5

[Andreas de Isobor]
Interrogationes...

Parisi, quidam mercator, d. 1499, 118

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

[Faint, illegible handwriting on aged paper]

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

**Interrogatōes & doctrine quibus
quilibet sacerdos debet interrogare
suum confitentem.**

h
Ic sunt multa vtilia pro confessoribus ad
introducenduz gentes simplices. Primo
qualis debet esse cōfessio. Quomodo cō-
fessor docebit suū confitētem. Qualiter cōfessor
confortabit suū penitentem. Quomodo cōfessor
ordinat cōfessionem. Que sūt per cōfessionez ca-
uenda de inquisitione cōfessoris ad cōfitētes. De
modis querendis circa pctā. De querēdis circa
pctā mortalia. De querēdis circa pzecepta legis
que vota sūt tenēda et que non. Que iuramenta
sūt seruenda. Quibus cōfessor debet prohibere
ne ipi recipiāt corpus xpi. Qualiter confessio est
faciēda ¶ Quā is debet eē p fessor: Primo debet
esse dulcis corrigēdo. Scōdo prudēs in instruēdo.
Tertio pius in puniēdo. Quarto affabilis interro-
gādo. Quinto suavis in cōsulēdo. Sexto discret⁹
penitētiāz iniungendo. Septimo sit mutus cōfi-
tētes audiēdo. Octauo benignus in absoluendo
Un̄ versus. Confessor dulcis prudens pius affa-
bilisq; suavis. Et discretus mutus sit quoq; bē-
nignus. Hec octo tibi precipiunt iura teneto.

¶ Quomodo cōfessor docebit cōfitētem
¶ Primo cōfessor recipiat benigne et gratiose cō-

a. l.

fitētem dum venit ⁊ faciet eū esse iuxta latus suū
et dicat ei q̄ confiteatur vicario xp̄i, etiā dicat q̄ si-
gnet se signo sancte crucis dicendo, In noīe pa-
tris et filij et spiritus sancti amen.

¶ Quomodo cōfessor cōfortabit confitētem.
Primo oñdat q̄ xp̄s mortuus fuit p̄ nobis pec-
catoribus ⁊ q̄ ipse est pius et misericors. sibi quo-
q̄ indulgebis si p̄tetur et q̄ sc̄us petrus nega-
uit xp̄m ac quō sc̄us paulus p̄sequebatur eū. ac
quō sanctus david fecit homicidiū ⁊ narret ei de
petris br̄e marie magdalene. etiā de muliere cana-
nea qui capta in adulterio. et de om̄es sunt sācti-
ficati quia penituerunt et cōfessi sunt. **¶** Item q̄
melius est detegere peccatū suū in hoc mūdo vni
sacerdoti q̄ coram omnibus in alio mūdo et cū
hoc perpetue damnari

¶ Quomō cōfessor ordinat confessionem

¶ Primo audiat cōfessionē ḡnalem deinde speci-
alem. Primo de quinq̄ sēsibus corporis. deinde
de septē pctis mortalibus post hoc de. x. p̄ceptis
sacre legis. Itē de. xij. articulis fidei. Item de. vij.
sacramētis ecclie. Itē de. vij. operibus m̄ie tēpo-
ralibus et spiritualibus. Item de cōfessione non
debite facta etiam de penitēcijs nō bene p̄pletis
Item de participandō cum excoīcatis

¶ Que sunt cauenda per confessionem

Primo caueat cōfessor ne querat de pctis singu

lariter in generali. Item nō querat p̄fessor cū quo
vel cū qua cōfitēs peccauit. Item caueat ne vitupe
ret cōfitēntem nec eū reprehendat vsq; ad finem
Item non respiciat cōfitēntē in facie. Item nichil
interroget donec p̄pleuerit. Nec petat cōfitēti
quis fecit te peccare quia nullum debet accusare

¶ De inquisitione cōfessoris erga cōfitēntem
Primo petat si sciat Pater n̄r Ave maria Credo
in deū z. xij. articulos fidei. z. x. p̄cepta legis z si
nescit p̄cipiat ei q̄ adiscat. Etā querat si sit excōi
catus et si cōpleuit p̄nias suas. Item si h̄z rācorē
cōtra aliquē. ac si vere penitet de suis pctis etiā si
dimiserit dicere vel obmiserit aliquod pctm̄. ac si
velit se abstinere a pctō Item si velit obedire māda
tis eccl̄ie. et si habet volūtatē satisfaciendi.

¶ De querēdis circa quodlibet peccatū.
¶ Primo querat confessor quid fecit cōfitēns ut
sciat si sit mortale siue veniale. Secūdo cui fecit qui
a grauius ē p̄cutere clericū q̄ laicū Tertio vbi fe
cit qz deteri⁹ estz ūtra eccl̄iaz q̄ extra Quarto q̄re
fecit. qz peius ē p̄cutere maliciose q̄ a casu. Qui
ro quot vicib⁹ fecit illō pctm̄ qz grauius ē bis q̄ se
mel. Sexto quō peccauit. Utrū mō p̄suetō v̄l cō
tra naturā. Septimo z vltimo quando fecit quia
peius est in die festo quam in festali.

¶ De querēdis p̄ p̄fessorē circa. x. p̄cepta le
gis
Circā p̄mū q̄ritur si credidit in deū et i articlos

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

cm

fidel et sacramenta ecclesie si adhibuit fide sortilegis
sonis auguris et incantationibus. etc. Si diligit fra-
tre suum christianum et vellet quod saluet sicut ipse. Circa se-
cundum queritur si iurauerit se si iurauerit per deum
et sanctos sine causa si medata dixerit si vota fregit.
Circa tertium quare si festa seruauerit. Si quadragesi-
ma et vigiliis ieiunauerit. si tempus cum ludis et sociis
perdidit. etc. Circa quartum si parentibus obediit si eis
in suis necessitatibus subuenit si prelati et maiores
honorauit. Circa quintum si homicidium fecit vel con-
fessit. si subuenit infirmo in articulo mortis si fe-
cit quod mulieres non conciperent si fecit quod mulier fecit
abortum. Circa sextum si detinet mercedem seruorum si fi-
deliter laborauerit pro alijs si furtum scienter emerit
si perditum notum sibi obtinuerit. Circa septimum si vio-
lauit mulierem si in partu vel puerperio eam cogno-
uit. Erga octauum si aliquem blasphemauerit si de-
ignosce sibi disposuerit. Erga nonum si uxorem vicini
ac iraxerit. si maritum pro ea vilipenderit. Erga deci-
mum si agros domos vel seruos sui vicini percipuit

¶ De querendis circa mortalia peccata.
Circa superbiam si iactet se propter amicos vel propter
diuitias si credidit habere bona sua de seipso si credidit
quod sit bonus et iustus. Circa inuidiam si gaudet de ma-
lo alicuius. si gaudet cum quis vitupatur. si dolet de bo-
no vel utilitate aliorum. De ira si percussit aliquem
si fecerit vel dixerit alicui iniuriam si voluisset esse

mortuus in ira sua. De accidia si vadit ad ecclesias
si pñias sibi iniunctas fecit si dicit sepe pater n̄r et
aue maria credo in deū. De auaricia si cupit alie
na. si fecit v̄l procurauit simonia. si p̄stitit ad vsurā
De gula si cōtētus sit de victu si comederit multo
ciēs in die querit victus nimis delicatus De luxu
ria si de ea sepe cogitat si mulierē tetigit in hone
ste. si mulierem pro alijs procurauit.

¶ Que vota sūt tenēda et que reprobāda
Votū est promissio alicui de aliquo bono fctō cū
deliberatōe. Votū de re illicita si obligat. Votū
in ira factū nūc nichil valet Votū nulli factū non
tenetur. Votū p̄ timorē factū nō tenetur. Votū
pueroꝝ nō tenetur nisi pōt etatē legitimā rapū z
gratū hēat Votū p̄grinatōis vxoris nō tenet sū
consēsu mariti. Votū vxoris factū de ieiunio nō
valet nisi sit de licentia mariti. Votū castitatis in
matrimonio factū non valet sine consensu āborū
Votū fctm̄ impediens coniugale non valet neq̄
tenet in aliquo. Votum serui nō liberi intrando
religionem nō valet sine consensu domini. Votū
peregrinatōis ultra mare nō ipletur sine licētia
pape. Votū ieiunij mulierī imgnate n̄ d̄z seruari
p̄pter picl̄m. Votū cōtra bonū publicū irritū est

¶ Que iuramēta debēt seruari z que nō
Juramētū est affirmatio v̄l denegatio de aliqua
sacre rei attestatōe Ad iuramētū tria requirūtur

Primo veritas in conscientia iurantis q̄ firmū sciāt
que iurat. Secōdo requiritur iustitia scz q̄ iuret qd̄
est licitū z honestū. Tertio requiritur iuditiū scz
q̄ nō iuret sic magna necessitate Qui iurat p̄ solē
et lunā ignem z aquā p̄ talia peccat q̄ iurat alicui
obedire inhonestis z illicitis. Qui iurat aliqd̄ pec-
catū nō dz̄ seruare iuramētū. q̄ iurat non facē ele-
mosinā vel nō idulgere offēsā nō valēt iuramenta
hec. q̄ iurat de sibi ignotū affirmatiue v̄ negatiue
multū peccat. qui iurat de aliquo sine magna cau-
sa vel sine necessitate peccat. qui iurat contra bo-
nos mores v̄ p̄tra rē publicā z n̄ tenet iuramētū
non peccat grauit̄ Sz̄ dz̄ p̄fiteri eo q̄ sic iurauit

¶ Quibus cōfessor p̄hibet recipere corpus xp̄i
¶ Nullus recipiat corpus xp̄i nisi prius fuerit de-
bite p̄fessus. Nullus recipiat nisi prius fecerit satisf-
factionē si pōt̄ Nullus recipiat nisi prius fecerit pe-
nitentiā aut opus m̄ie. Nullus excoicatus vel iter-
dictus p̄sumat recipere corpus xp̄i Nullus insēsatus
vel fatuus seu indiscretus. Nullus existēs sc̄tēter
in peccato. Nullus habēs vomitū vel tussim siue
malū stomachum Nullus minor etate xij. ānorum
Nullus habēs rancorez cōtra aliquē. nec aliquis
dubitās ī fide catholica Nullus recipere dz̄ corpus
xp̄i postquam comederit nisi in articulo mortis.
Notandū est q̄ si quis corpus xp̄i semel ī āno nō
receperit peccat moraliter. z hoc nisi sit de cōsi-

lio superioris de licentia sui confessoris.

¶ Qualiter confessio est facienda.

¶ Qui se vult confiteri primo dicit cogitare ad peccata que fecit ad partem ut de omnibus confiteatur. Ac mala dimittantur si potest memorari. Primo dicit eligere capellanum bonum sapientem cui confiteatur et hoc de licentia sui curati ut superioris. Secundo dicit habere cordis contritionem et displicentiam de peccatis cum proposito amplius non peccandi. Tertio requiritur horis confessio peccata sua integre confitendo seipsum increpando et nullum alium si potest bono modo accusando. quarto requiritur corporis satisfactio vel voluntas satisfaciendi cum poterit. Iniurias pro eum factas emendando. Ablata inuenta restituendo et penitentiam sibi iniunctam debite et integre adimplendo.

¶ De confessione in generali

¶ Primo volens confiteri debet suum confessorem salutare. Deinde se iuxta eum ad suum latere genuculare et si est vir dicit suum caputium remouere. mulier vero non imo debet tenere caputium suum ante oculos suos dum confitetur. Item penitens debet dicere benedicite et confessor dicit respondere dominus sit nobiscum amen deinde confitens debet facere confessionem generalem dicendo sic. Domine confiteor deo omnipotenti et beate marie virgini et omnibus sanctis et vobis pater de omnibus peccatis meis que feci usque in hunc diem presentem de quibus omnibus peto a deo et vo

bis qui estis locum tenens habiti misericordiam
et indulgentiam

¶ De confessione in speciali

¶ Primo cōfiteatur de suis pctis in speciali. pri-
mo de quibz sensib⁹ naturalibz sui corporis quos
male rexit et p quos sepe peccavit. Primo de sē
suisus per oculos in aspiciēdo aliquā mulierem
cū delectatione v^l cū ꝓcupiscētia indebita aut in-
dignatione z displicentia. Scōdo ꝓfiteor de sensu
auditus qui fit p aures vana et iutilia ascultādo
mala verba z in honesta de alijs libentissime au-
diendo Tercio cōfiteor de sensu odoratus qui fit
p nasum res odoriferas odorādo sicut rosas spe-
cies et similia Quarto de sensu gustus qui fit i lin-
gua res delectabiles auide gustando comedēdo
et bibēdo. Quinto de sensu tactus qui fit i oibus
ptibus corporis maxime cuz manibz mēbra mea
illicite tīgēdo viros seu mulieres amplectando
vel indebite osculando. deinde confiteatur de co-
gitatione imaginatōe qui fit increbro seu in corde
cogitando et imaginādo cogitationes mltas ma-
la z pueras. Deinde ꝓfiteatur de ore p qd pecca-
ui loquēdo sepe cōtra deū iurando et male grati-
sando ipsum proximos z alios male diffamando
Deinde confiteatur de pedibus suis cum quibus
iuit ad loca in honesta z prohibita sicut luāria in
taberna et torneamenta.

¶ De septem peccatis mortalibus

¶ Postea cōfiteatur de septē pctis mortalibz siue criminalibus z de radicibus eoz. De supbia z radicibz suis. primo voluit supare maiores z despicere eq̄les et inferiores z fuit arrogās dicens se habere mltas diuitias quas non habebat. etiā fuit contenciosus pugnando veritatē magnū clamorē nec voluit esse obediens suo confessorū nec mandatis ecclie. Item fuit presūptuosus credēs plus scire et valere q̄ sciat vl' valeat. Seu si fecit bona publice ppter laudē. vel si fuerit ingratus reddere gratias deo de beneficijs p eū acceptis. Ac tactavit se hēre multa bona z aicos magnos.

¶ De auaricia

¶ Primo fuit nimis cupidus ad bōa et honores huius mūdi z custodiuit diuitias suas curiose. Ac expēdit bona nimis parce. Item si fuerit simoniacus vendēdo vel emendo spiritualia vel si prestet ad vsuram pecuniam plaudū vt videlicet recipiat lucrum vel seruitium. Item si furatus fuerit aliquid. si detinet aliena violenter.

De luxuria.

¶ Primo delectatur in ope carnali mēte vel facto z sine ratione. Item si cognouit carnaliter alienam mulierē vel consanguineā suā etiā de pollutione facta de die vel in nocte vigilādo seu dormiēdo. Item si cognouit propriam vxorē in puer-

pero aut in vigilijs seu i seclunjs vl' in diebus solē
qibus vel quando erat infirma corpore. Item si
cōtra naturam masculus cum masculo vl' mulier
cum muliere, vel in loco non ordinato

¶ De ira seu rancore

¶ Primo qz voluit habere vindictaz de iniurijs
vel factis vel dictis. Item non voluit indulgere
rācorē nec expectare vindictam domini. Item si
non tenuit rancorem contra aliquem. Item nō si
tenuit patientiam in aduersis Nec voluit refrena
re animū suū sed voluit adimplere mala que non
potuit sicut furtū vel homicidiū etiā q' dilexisset
qñqz vt iude' fuisset q' xpian' z mortuus q' viuus

¶ De gulositate

¶ Primo bibit vel comedit ultra necessitatē seu
comedit vl' bibit nimis auare siue comedit vel bi
bit ante horam etiam parauit cibaria care et sup
flue. Nec abstinuit se a cibo. z potu dare paupibz
et egenis Etiam tenuit mensā nimis longe. ac ne
glixit ieiunium propter ventrem.

De inuidia seu malivolentia

¶ Primo qz habuit gaudium de damno alioruz
z doluit de bono ipoz Itē plures blasphemauit
iniuste Item mouit discordias sepe inter amicos
z coniugatos ac proximos Ac tacuit bonū alioz
nec voluit audire et referre laudem bonorum

¶ De accidia et pigris.

Primo fuit piger mane surgere ire ad eccliam et
missam audire. Itē fuit piger fragmēta colligere
et ipa pauperibus dare. Itē maluit esse occiosus
q̄ deū laudare seu bonū op^o facere. itē negligēs
fuit hōs terre colligere z ipa debite seruare Nec
fecit diligētiā de iuitando alios ad bonum opus
faciēdum etiā negligens fuit se tenere honeste

¶ De decem preceptis.

¶ De primo nō credidit firmiter in deū nec ama
uit eū sup oia vel nimis dilexerit vxorē suā filios
seu filias. De scōdo iurauit deū z scōs sine necessi
tate z q̄ iurauit sciēter. De tertio nō seruauit mā
data nec festa nec abstinuit se a pctō. De q̄rto nō
honorauit patētes naturales vel spūales: nec sac
tā matrē eccliam. De quinto si peccauit occidēdo
vel nō iuuādo moriētes fame vel frigore. De sex
to rapuit bona aliena vel cōfēsijt nec restituit iuē
ra. De septio peccauit cognoscēdo v'l desiderādo
mulierē alienā. De octauo dicit testimoniū falsū
et mēdatiū z plures diffamauit. De nono cogno
uit v'l ꝑcupiuit vxorē pximi seu eā subornauit De
decimo z vltimo concupiuit seu rapuit bona vici
ni et ea custodiuit.

¶ De duodecim articulis fidei

Primo nō bene credidit in deū patrē. sz credidit
in sortilegijs sōnjs augurijs z iuocatōib⁹ demo
nū. de scōdo non bñ credidit in filiū dei. s. dñm nrm

iesu xp̄i. de Tertio q̄ fuit ꝑcept⁹ de sp̄i sc̄to nat⁹
ex maria v̄gine. quarto q̄ fuit crucifixus. de q̄nto
q̄ tertia die resurrexit ex mortuis ⁊ ossibus suis
de sexto q̄ ascendit ad celos seder ad dexterā dei
p̄ris. de septio q̄ ip̄e iudicabit oēs ⁊ reddet v̄nici-
ios iuxta opa sua de octavo nō bñ credidit i tertiā
p̄sonā trinitatis. s. i sp̄i sc̄tū. dixit nō bñ credit in
sc̄tāz ecclesiā ⁊ facta ad ordinata p̄ eā. de. x. nō bñ
credidit in sacramētū altaris ⁊ q̄ digne sumē sal-
uabit. de. xi. nō credidit ḡnalē resurrectiōez futu-
rā in corpore et aīa. de. xij. non credidit q̄ paradī-
sus sit vita eterna et gloria beatorum.

¶ De septē operibus mīe temporalibus
Primo non dedit panē esuriētibus nec cibū ⁊ de-
bite custoditū. sc̄do nō dedit bibere siciētibus sal-
tem aquā mūdā ⁊ recētē. tertio nō visitauit infir-
mos nec dignat⁹ ē insp̄icere eos. quarto non vesti-
uit nudos nec coopuit eis pudibūda mēbra. quin-
to nō hospitauit paupes amore dei at̄ p̄ sua pecu-
nia. sexto nō redemit i carceratos nec voluit iter-
cedere p̄ ip̄is. septio non sepeliuit mortuos nec
procurauit ad sepeliendam eos.

¶ De septē operibus mīe spiritualibus.
Primo nō dedit cōsiliū petētibus v̄l dedit maluz
cōsiliū ⁊ puerfū. de sc̄do non docuit fidē ignoran-
tibus. de tertio noluit dirigere deuiātes. de quar-
to nō dedit p̄siliū carētibus. quinto nō plāxit dolo-

res pauperum, sexto non oravit pro peregrinantibus nec
etiam pro laborantibus, septimo non effudit preces
nec dedit elemosinas pro fidelibus defunctis.

¶ De septem sacramentis ecclesie

¶ De baptismo non credidit quod per eum relaxetur pena et
culpa remittatur, de confirmatioe quam fecit episcopus, de
sacris ordinibus institutos, de sacrificio missae seu
hostie, de matrimonio quod deus instituit, de facta pe
nitentia et confessione, de extrema unctioe quibus
non adhibuit fidem rectam et veram nec recepit nec hoc
honoravit ut debuisset, Item de confessione non debite fa
cta, Item de penitentijs non debite completis, Item de
participando eum excommunicatis.

¶ Tractatus de absolutionibus.

¶ Queritur quod potest absolute remittere quod deus principaliter non
solus deus potestatem remittit, secundo dominus papa seu suus primum
non potest absolute penitentem et confitentem, Tertio
episcopus suum dyocesanus et non alius, quarto curatus suus
verum parochianus absolute potest, quinto quilibet presbiter
ter de licentia curati proprii vel superioris, sexto religi
osi privilegati sicut medicantes vel alii, septimo de
casibus papalibus solus papa vel sui penitentiarius, oc
tauo de casibus episcopalibus episcopus absolute potest suum
dyocesanus seu sui vicarius siue primum, nono omnis
presbiter potest absolute penitentem in articulo mortis ab
omnibus peccatis quibuscumque, decimo laicus potest absolute
penitentem in articulo mortis cum non possit haberi sacerdos

¶ Qui nō dicit absolui & cuius absolutio nō valet
¶ Primo cōfiteſ q̄ dicit ſe nō velle vel nō poſſe
penitere. i. cō nō volēs indulgere nec volēs rāco
rem dimittere. tertio nolēs reddere inuenta cum
ſciat q̄ ea pdiderit. quarto nolēs reſtituere furta
vel damna p̄ eū facta. quinto nolēs ſoluere debi
ta ſua cū hoc bene poſſit & hēat vñ. ſexto adult^r i
quo nō apparēt aliqua ſigna p̄tritiōis. ſeptio p̄ſi
tens alteri q̄ ſuo curato ſine licētia eius vel ſupe
rioria. octauo excoīcat^r a canone vñ a iudice p̄ lñi
am latā. nono qñ pctm̄ ē reſeruatū cōfiteſ debet
miſſi ad ſupiorē. decimo obſtiati i pctō ſicut p̄bi
lhardi meretrix ſiue uſurarius tñ ſi iſtāter reqrūt
poſſunt absolui et p̄nia iniungi videlicet q̄ hmōi
pctā relinquāt ac furta inuenta etiam debite red
dant et cōfeſſor debet eis dicere q̄ ſi non talis ab
ſolutio modicum valet vel quaſi nichil.

¶ Casus multum vtilis circa abſolutionem
Dubitatur utrū mutus vñ ſurdus ſiue leſus poſ
ſit cōfiteri per ſigna vñ ſcripta tradēdo cōfeſſo
ri. dicit q̄ ſic. Et ſi aduena quod cōfiteſ in ſuo
ydiomate ſi debeat absolui. Reſpōdet q̄ ſic licet
cōfeſſor non intelligat. Si infirmus cōfiteſ al
quod peccatum reſeruatū utrum absolui debeat
dicit q̄ ſic iniūgendo ei q̄ ſi cōualeſcat deo conce
dente faciat e absolui per ſupiorē. Utrū cōfi
tēs ſanus de caſu reſeruatō poſſit absolui de illo

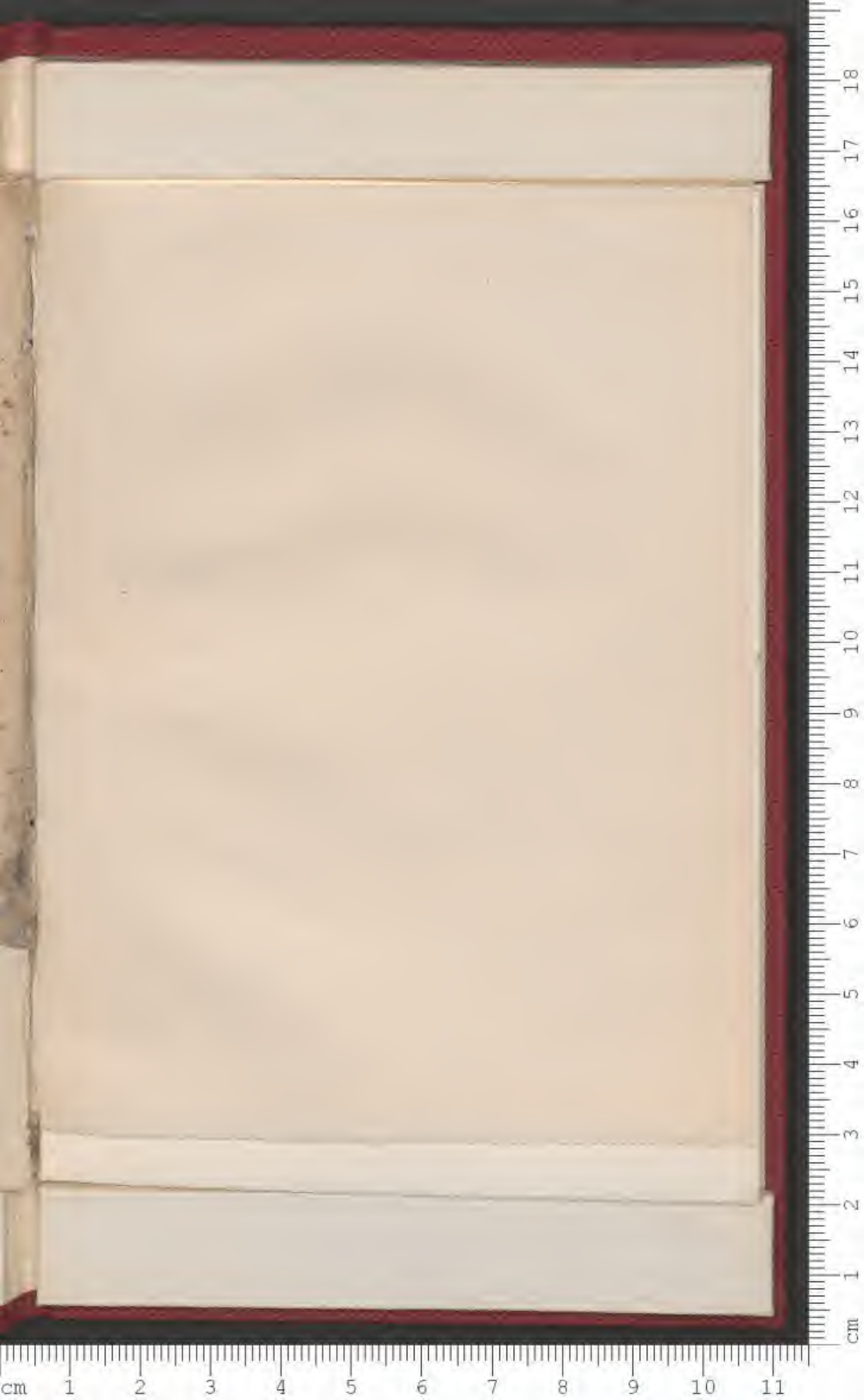
peccato per simplicem capellanum. Respondet
si est remotus a curato tali potest absolui et pre-
cipitari q̄ se faciat absolui per superiorem cū po-
terit. Utrum excommunicatus sanus excommu-
nicatione maiori absolui possit per simplicem sa-
cerdotem de peccatis suis. Respondetur q̄ de-
bet prius absolui ab excommunicatione et postea
absoluetur de suis peccatis. ꝛc.

finis est. Laus deo. Amen

Le Double et a l'OE. n°. 391.

cm

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

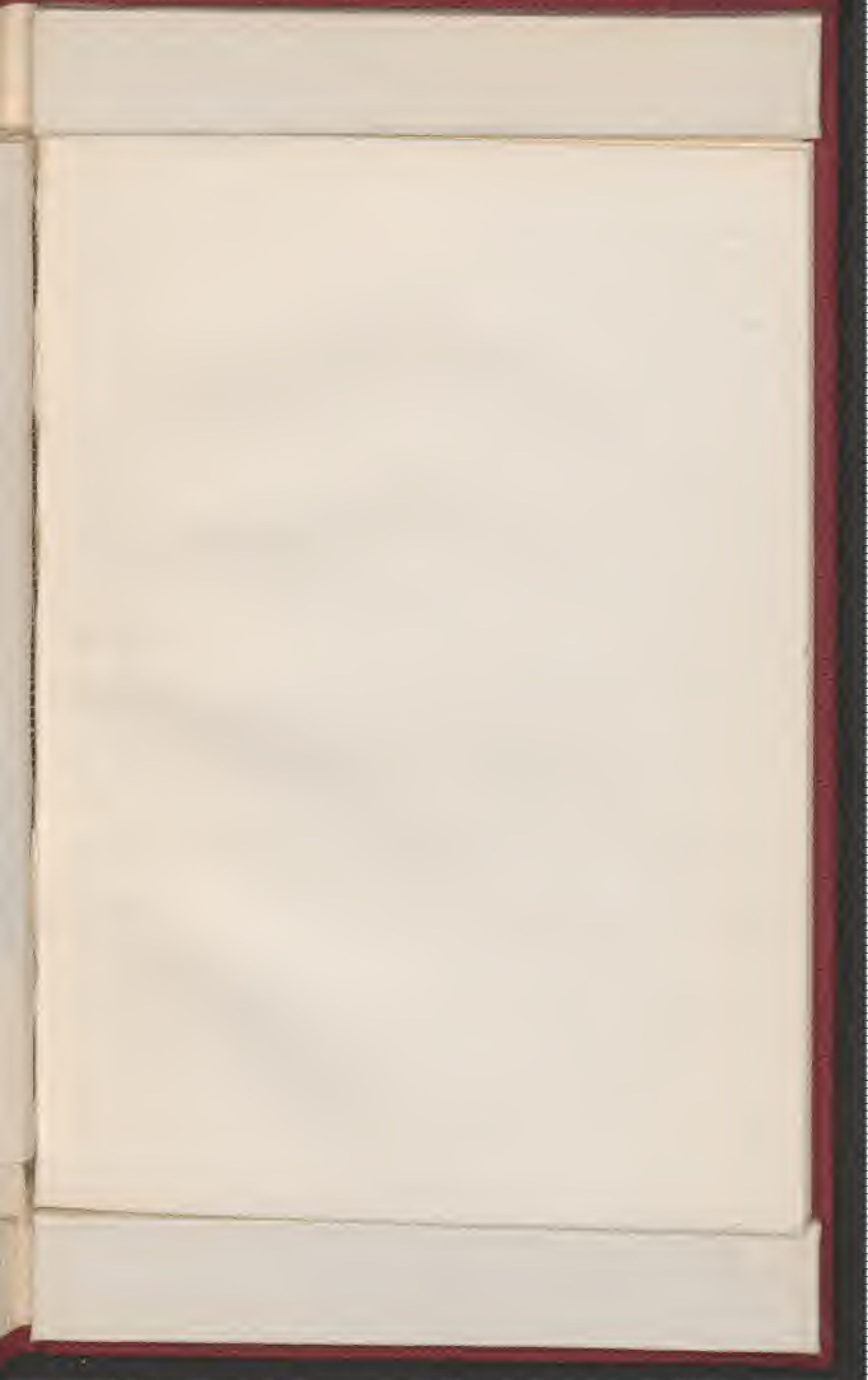
14

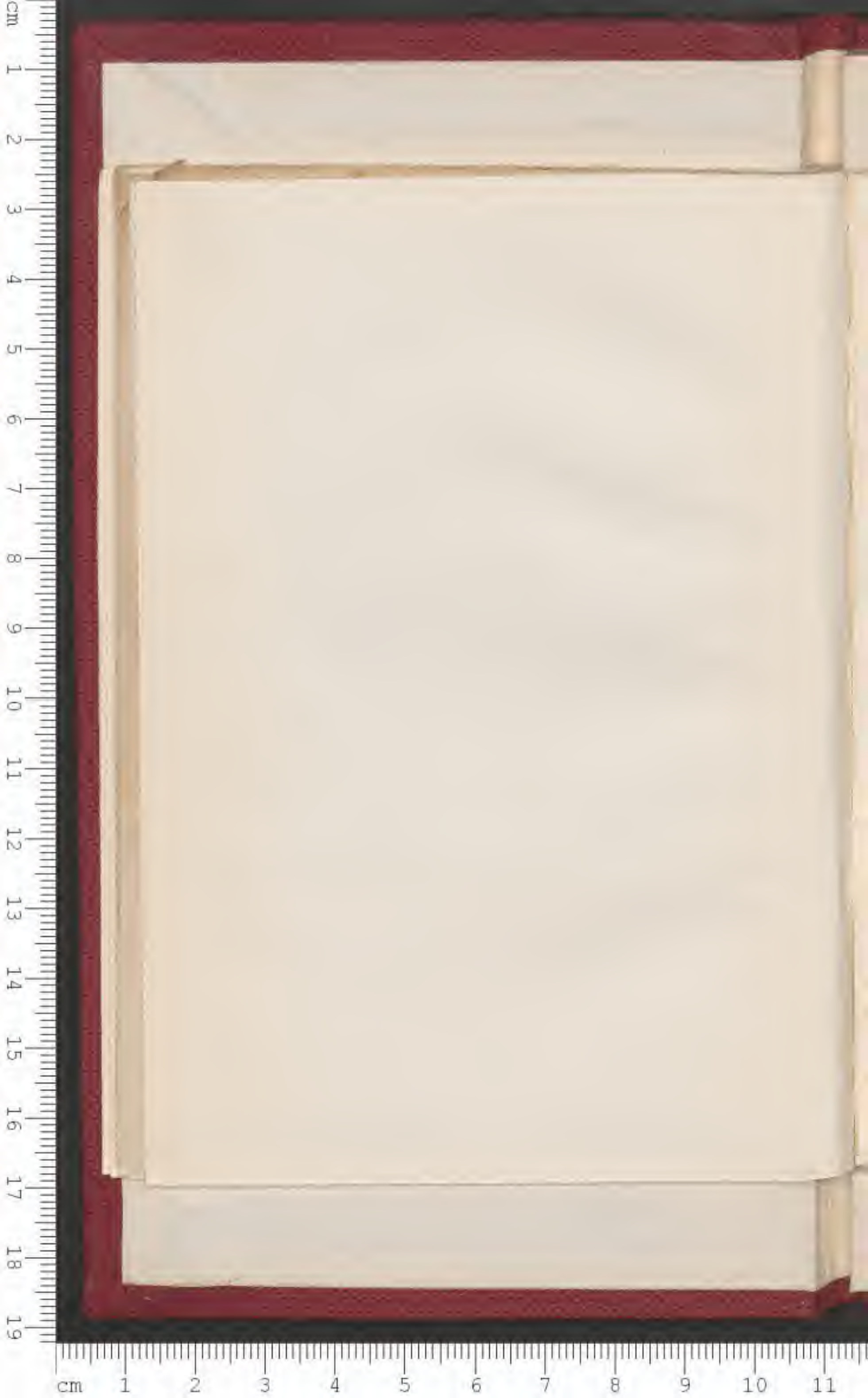
15

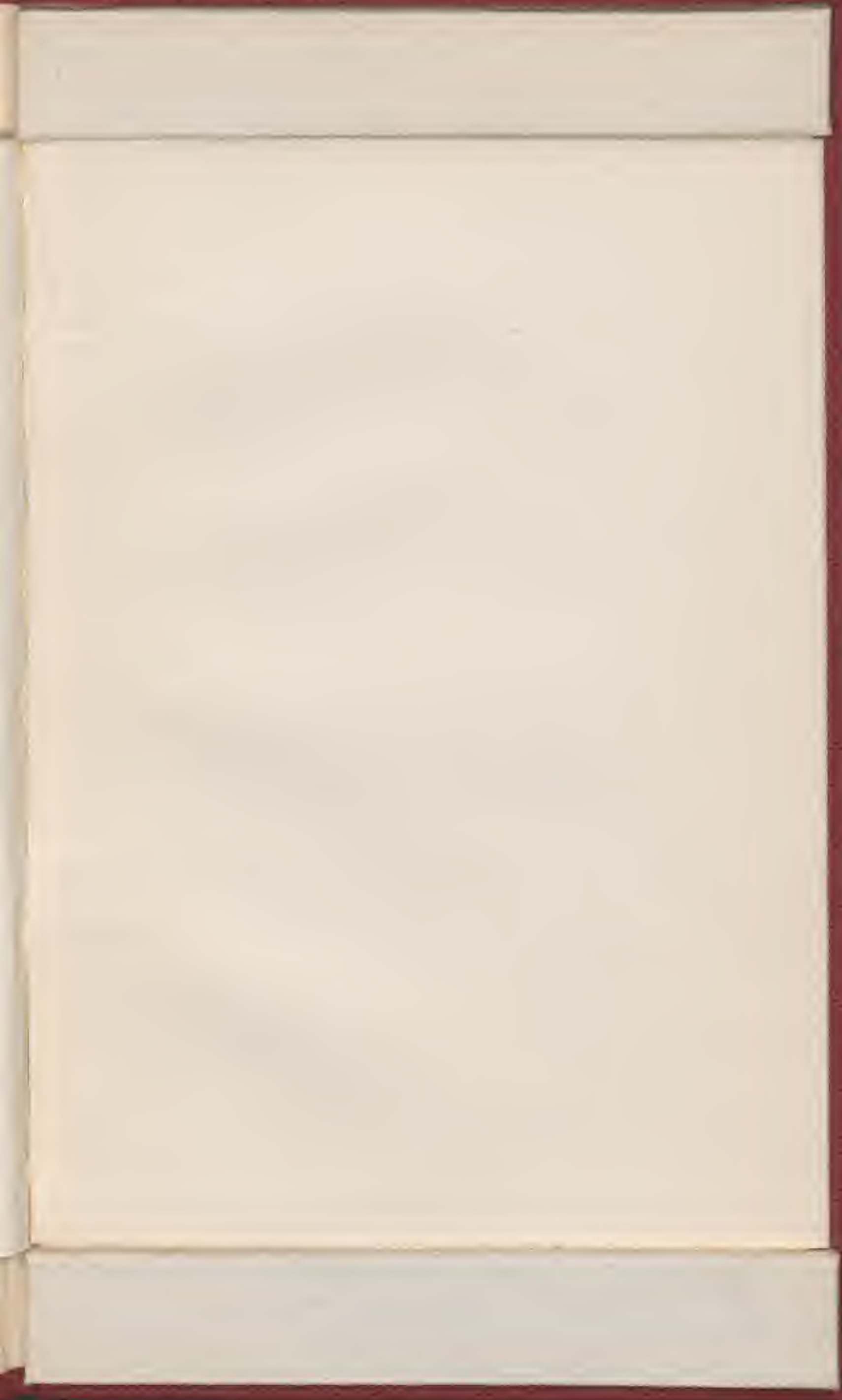
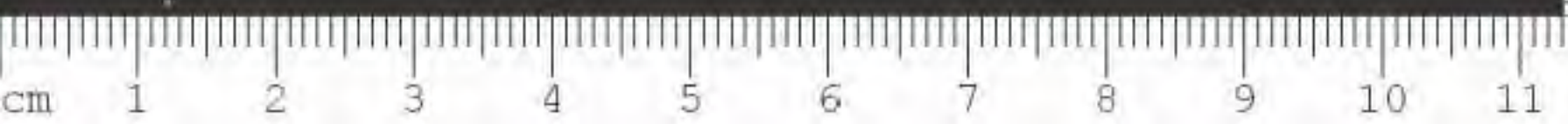
16

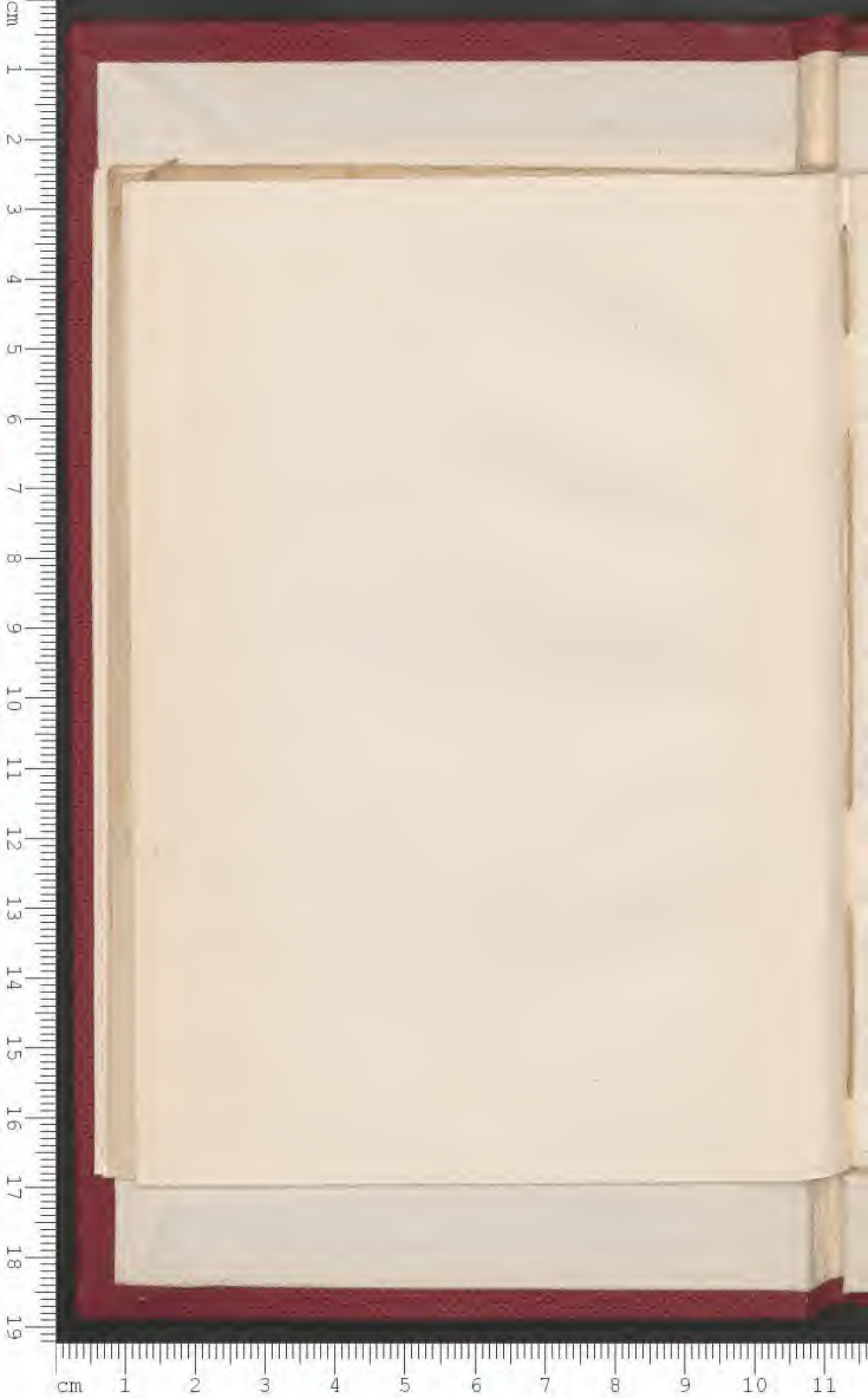
17

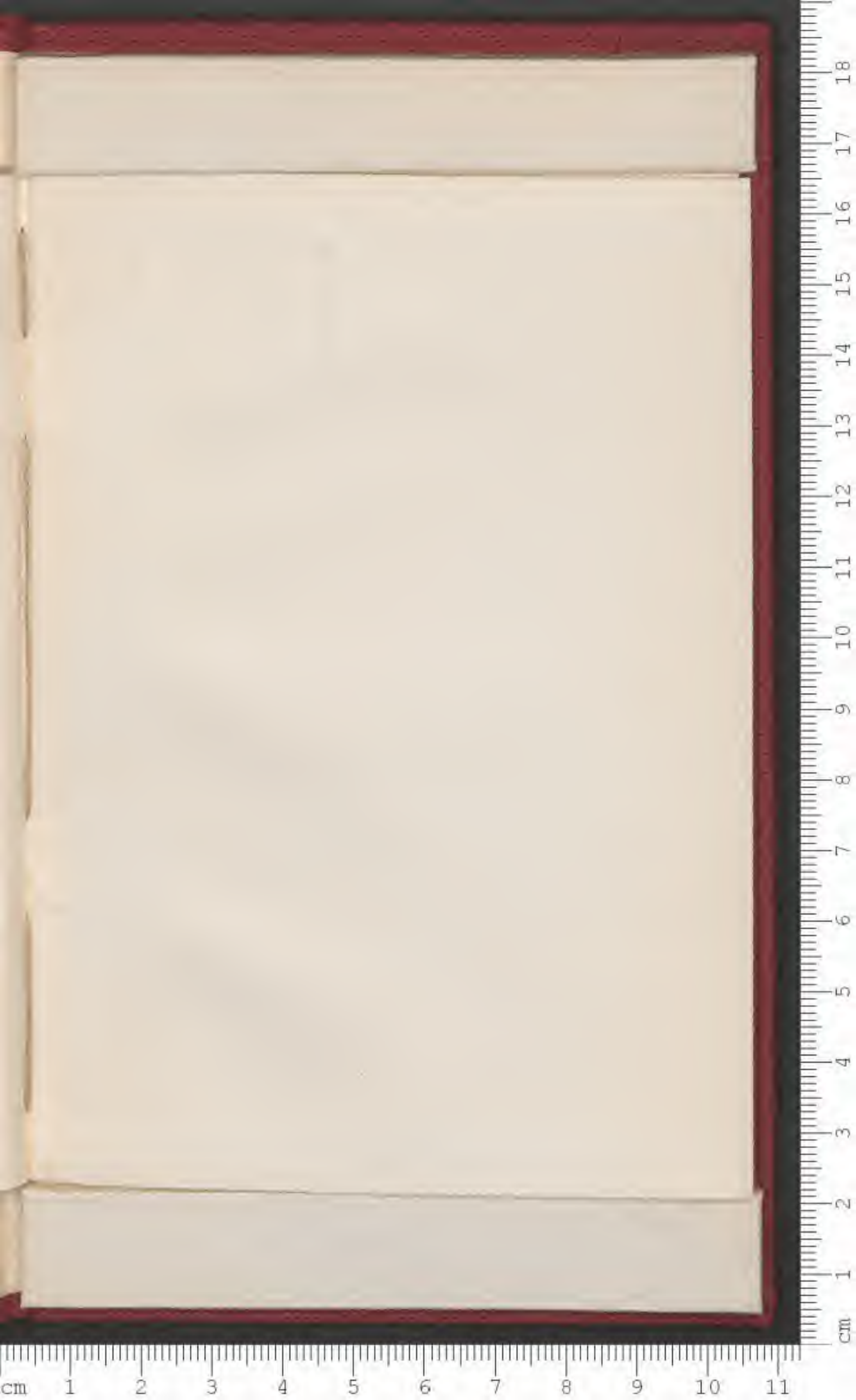
18

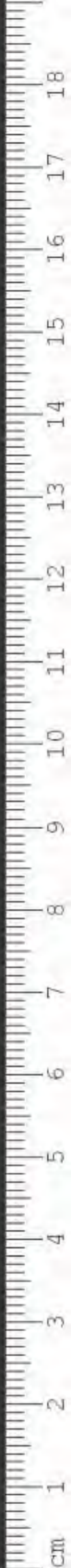
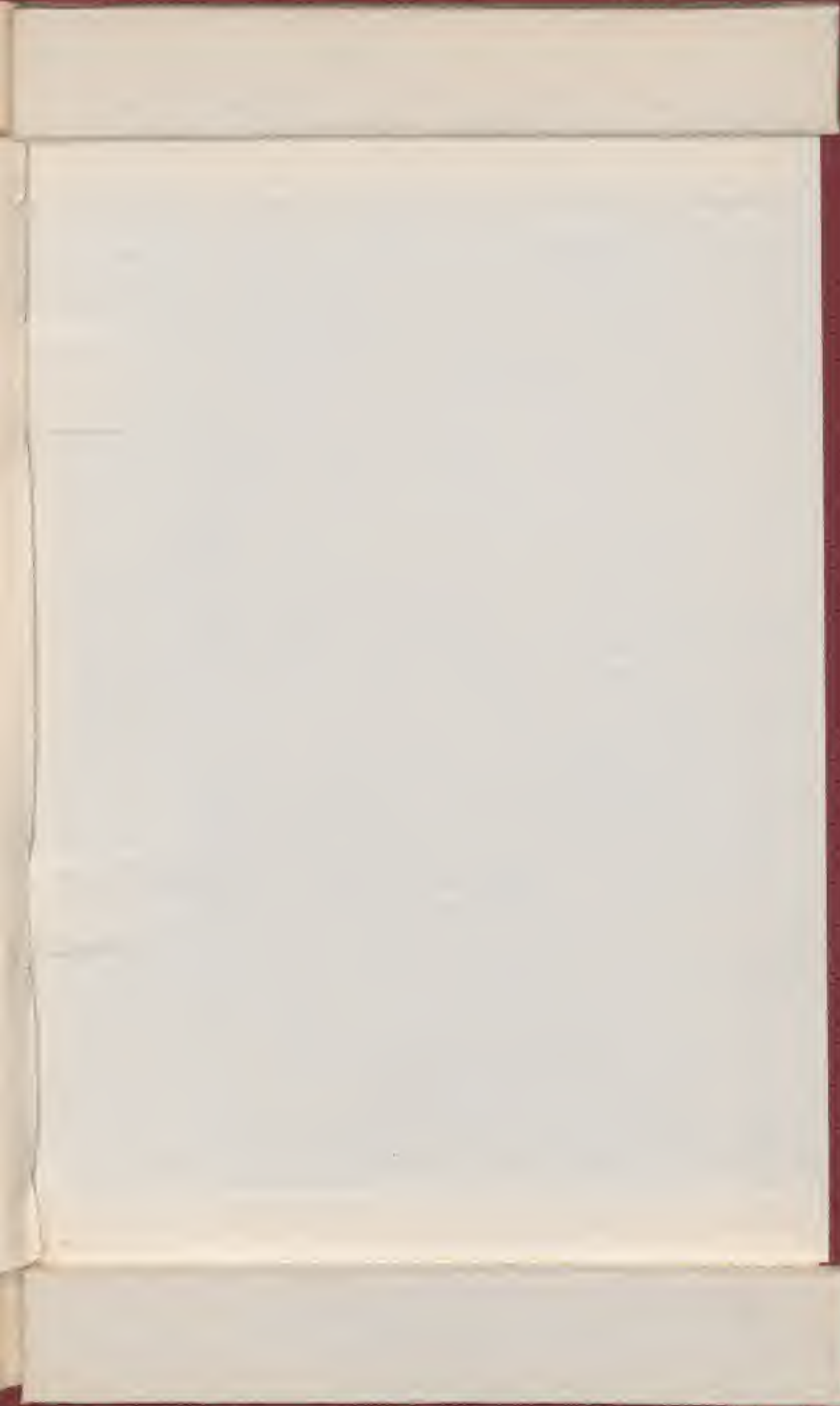
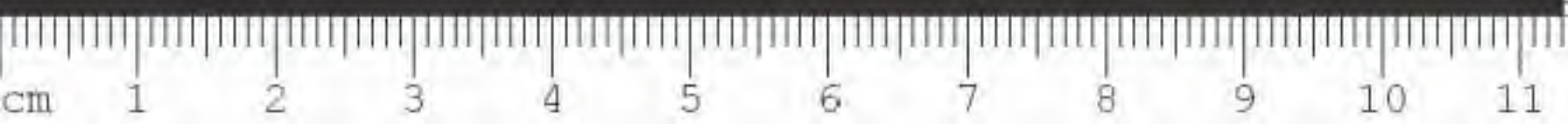

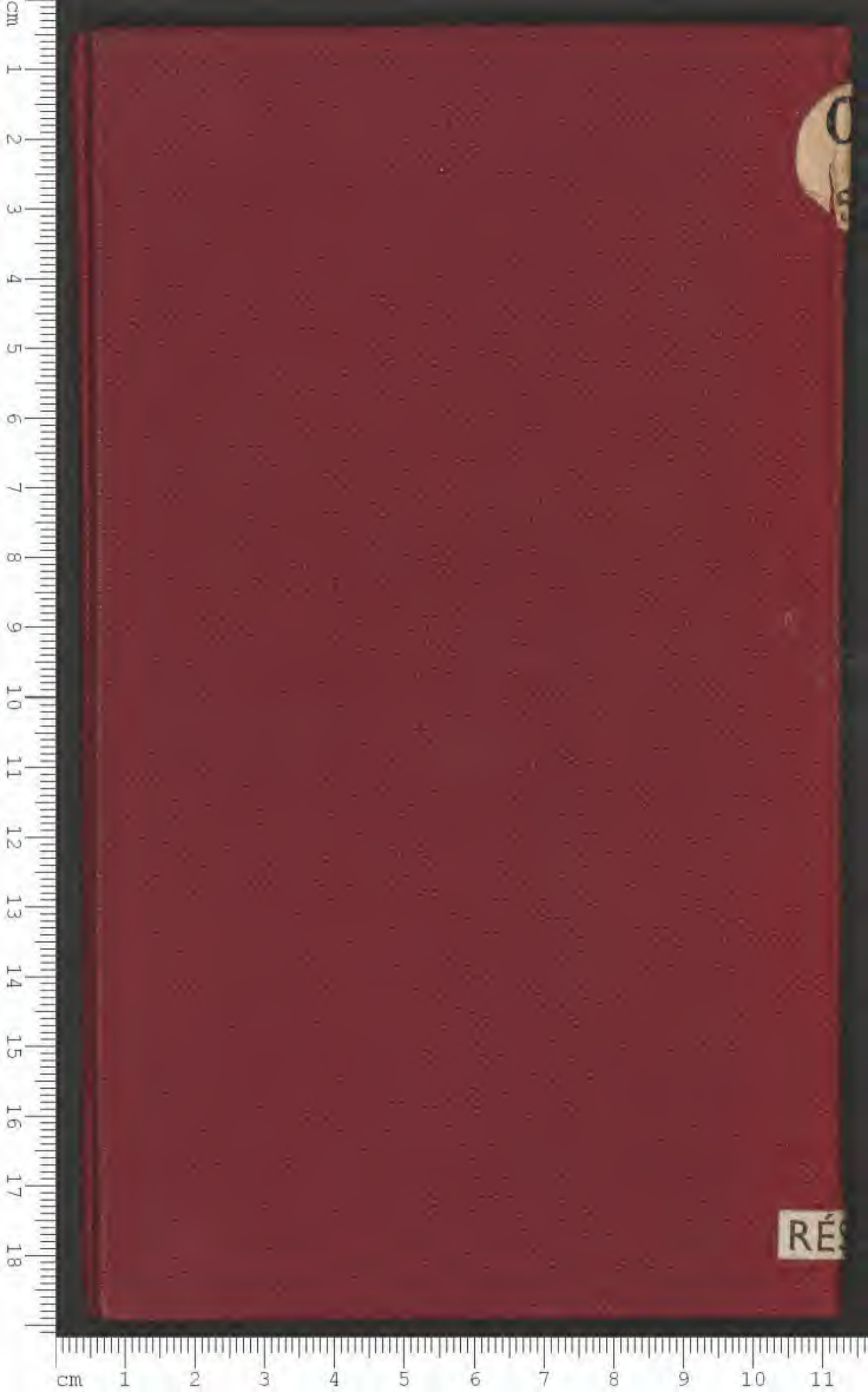

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

1841
MAY 12 1841

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

O
18

RÉS